

МОДЕЛЬ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ

Проведений нами аналіз ситуації у сфері ділового туризму, вивчення наявних наукових досліджень з даної проблеми та навчальних програм професійної туристської підготовки дозволив виявити об'єктивно наявні суперечності між нагальною потребою туристського бізнесу та споживачів (корпоративних замовників) у кваліфікованих фахівцях ділового туризму та недостатньою розробленістю в теорії та методиці професійної освіти питань підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері ділового туризму.

Аналіз теорії та практики професійної туристської освіти показав, що ефективним напрямом професійної туристської підготовки є модульний підхід – що оптимізує її структуру, зміст, методи, форми, особливо в частині побудови практичного навчання. Система додаткової професійної освіти повинна прогнозувати та відстежувати зміни, що відбуваються у професійній школі, адекватно реагувати на ці зміни при визначенні цілей, змісту та методів навчання [2, с. 31].

Нами була розроблена модель підвищення кваліфікації працівників туристичної галузі у сфері ділового туризму, яка спрямована на формування необхідних професійно значущих якостей, знань та умінь і розроблена на основі аналізу структури професійної діяльності спеціаліста ділового туризму, аналізу вимог роботодавців, кваліфікаційних характеристик і посадових інструкцій. В основі моделі підвищення кваліфікації працівників туристичної галузі у сфері ділового туризму лежить блочно-модульний принцип професійної освіти.

Модель підвищення кваліфікації фахівців у сфері ділового туризму складається з наступних блоків: «Менеджмент ділового туризму», «Маркетинг ділового туризму», «Управління в діловому туризмі», «Адміністрація ділових поїздок». Нами також була розроблена навчальна програма підвищення кваліфікації, яка побудована за принципом модульності навчання та пропонує декілька (однойменним блокам) модулів на вибір студентів, залежно від їх інтересів. Формування спрямованості розроблених модулів навчання та їх змісту відбувалося за результатами опитування керівників туристських компаній та споживачів продукту ділового туризму – корпоративних замовників, що дозволило, на наш погляд, запропонувати найбільш актуальні та перспективні напрями підвищення кваліфікації, а також практико-орієнтований зміст кожного модуля.

Модуль «Менеджмент ділового туризму» спрямований на формування професійних знань та умінь фахівців, які безпосередньо працюють з корпоративними клієнтами з організації різних видів ділових поїздок та корпоративних заходів та включає наступні розділи: «Термінологія та класифікація ділового туризму», «Туристські підприємства ділового туризму», «Технологія роботи агентства ділового туризму», «Вимоги до спеціаліста ділового туризму», «Корпоративний клієнт у діловому туризмі», «Корпоративна культура», «Туристський продукт для корпоративного клієнта», «Технологія консультування корпоративного клієнта», «Технологія організації ділових поїздок та заходів» та інші.

Модуль «Маркетинг ділового туризму» спрямований на формування професійно значущих якостей, знань та умінь і включає наступні розділи: «Рекламна кампанія агентства ділового туризму», «Вимоги до рекламної продукції в діловому туризмі», «Корпоративне видання агенції ділового туризму», «Комерційна пропозиція для корпоративних клієнтів», «Технологія роботи з корпоративними клієнтами», «Робота з базами клієнтів», «Програми лояльності», «Особливості розробки презентації для корпоративного клієнта», «Планування рекламного бюджету агентства ділового туризму». Даний модуль орієнтований на підготовку фахівців відділів маркетингу, відділу реклами, PR-фахівців до роботи в агенціях ділового туризму.

Модуль «Державне управління у діловому туризмі» розрахований на підготовку фахівців ділового туризму для роботи в державних органах, національних та регіональних бюро ділового туризму на посаді спеціаліста міжнародного відділу, організатора виставок, аналітика та інших. Модуль може бути представлений такими розділами: «Ринок ділового туризму та державне управління», «Національні бюро ділового туризму за кордоном», «Особливості туристського продукту у сфері ділового туризму», «Вимоги ділових туристів до організації ділових заходів», «Віізний діловий туризм», «В'їзний та внутрішній діловий туризм», «Статистика та аналітика у діловому туризмі» та інші.

Модуль «Адміністрування ділових поїздок» спрямований на підготовку фахівців, які працюють у бізнес-корпораціях та відповідають за роботу з агенціями ділового туризму. В даному модулі пропонуються наступні теми: «Види агенцій ділового туризму», «Аутсорсинг», «Критерії відбору тур партнерів», «Корпоративна культура», «Значення корпоративних заходів», «Поняття team-building турів, їх роль», «Туристський продукт МІСЕ, види та особливості», «Планування та розробка тревел-бюджету», «Технологія роботи з туристським партнером» та інші.

Модель підготовки спеціаліста орієнтована на підвищення кваліфікації фахівців туризму, а також може бути основою розробки програм професійної перепідготовки та розробки спеціалізації «Діловий туризм» для вищої професійної освіти. Запланованим результатом реалізації представленої моделі є формування якостей, які дозволяють фахівцям туризму найповніше реалізувати себе, та

забезпечити надалі високу якість їхньої професійної діяльності у сфері ділового туризму.

Підвищення кваліфікації необхідно розглядати як комплекс вправ і завдань, що забезпечують формування у слухачів знань, умінь і навичок, а також накопичення початкового досвіду професійної діяльності [1, с. 81]. Зміст запропонованої нами навчальної програми побудовано з урахуванням формату навчання – підвищення кваліфікації, що передбачає наявність у слухачів професійної туристської освіти, та/або досвіду роботи у сфері туризму, результатів аналізу наявних навчальних програм з менеджменту туризму, вимог, які пред'являються роботодавцями, виявлених у результаті проведеного маркетингового дослідження.

Відповідно, модель підвищення кваліфікації працівників туристичної галузі у сфері ділового туризму включає спеціальні вузькоспеціалізовані курси, спрямовані на формування професійно значущих якостей, знань та умінь фахівця у певних напрямках професійної діяльності сфери ділового туризму.

Розроблено методичне забезпечення підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері ділового туризму у вигляді навчально-методичного комплексу, що включає: навчально-тематичний план модулів «Менеджмент ділового туризму», «Маркетинг ділового туризму», «Державне управління у діловому туризмі», «Адміністрація ділових поїздок», методичні рекомендації щодо організації занять, теми проєктів, питання до іспитів, список рекомендованої літератури, видань та Інтернет-ресурсів, а також опис форм та методів організації навчання (інтерактивна лекція, міні-лекція, тренінг, круглі столи та інші).

Список використаних джерел: 1. Андренко І. Б. Діловий туризм : навчальний посібник. Харків : ХНУМГ, 2014. 165 с. 2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.